

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli den 4 April 1870, kl. 12 midd.

*Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, angående be-
myndigande för Kongl. Maj:t att till uppförande af
ett nytt posthus i Stockholm använda erforderligt be-
lopp af postverkets öfverskottsmedel för innevarande
och nästföljande år; Gifven Stockholms Slott den
17 Mars 1870.*

Sedan längre tid tillbaka är det endast med svårighet och icke utan kännbara olägenheter både för allmänheten och för posttjenstemännen, som vid postkontoret här i hufvudstaden postbehandlingen kunnat försiggå i det nuvarande posthuset. Redan vid 1857 års riksdag anmälde Kongl. Maj:t behovet af dess utbytande mot ett nytt, rymligare och på mera tidsenligt sätt inrättadt posthus och föreslog då, att till plats för uppförande af ett sådant måtte få användas den Kronan tillhöriga, obebygda tomten öster om Operahuset. Detta förslag blef likväl icke af Riksdagen bifallet, bland annat, på grund deraf, att postverkets då egande behållningar ansågos behöfliga till andra för postverket angelägna utgifter och att, då, enligt hvad General-poststyrelsen upplyst, de mest kännbara olägenheterna af postlokalens inskränkta utrymme kunde genom en förändrad anordning i posthuset för en tid afhjelpas, Generalpostdirektörens embetsvåning funnes böra emot lämplig hyresersättning för ändamålet disponeras. Sedan med begagnande af den sålunda anvisade utvägen berörda embetsvåning blifvit i sin helhet till postkontorslägenheter upplåten, befinnes

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 1 Saml. 1 Afd. 13 Häft.

emellertid numera det härigenom vunna ökade utrymme icke vidare vara tillfyllestgörande.

General-poststyrelsen har i afseende härå uti underdånig skrifvelse den 21 nästlidne December anført, att för närvarande vissa bland tjänstgöringslokalerna vore så otillräckliga och för sitt ändamål så otjenligt belägna, att posttjänstgöringen icke kunnat undgå deraf erfara men, hvad såväl ordning som säkerhet anginge. Väl kunde ett i någon mån ökad utrymme inom posthuset beredas genom att till tjänstgöringslokaler använda jemväl de boställsvåningar, som nu innehades af Kameraldepartementschefen hos Styrelsen och af Postdirektören vid Stockholms postkontors afdelning för afgående poster. Men, utom det att en del af dessa lägenheter behöfdes till utvidgade tjänstgöringslokaler för de hos Styrelsen anställda tjänstemän, till beredande af ökad utrymme för brefbärare-expeditionen äfvensom till arkiv och förrådsrum, så förekomme derjemte, att, enligt yttrande af sakkunnige personer, sådana mera genomgripande förändringar i afseende å trappgångar, rummens indelning o. s. v., som erfordrades för en lämpligare anordning af de för postutvexlingen afsedda lokalerna, icke kunde vidtagas utan fara för husets bestånd. Och, om redan nu dylika förändringar visade sig oundgängliga, för att postutvexlingen skulle kunna handhafvas med den ordning och säkerhet, som vederborde, samt utan den tillökning i personal, som en af lokalen beroende mindre lämplig arbetsfördelning påkallade, så måste detta ännu mera blifva fallet om och när Stockholms postkontor komme att undergå en sådan väl behöflig omorganisation, att, i öfverensstämmelse med hvad Styrelsen i dess under nästlidna år till Kongl. Maj:t afgifna förslag till ny poststadga förordat, särskilda byråer blefvo inrättade för rekommenderade bref och försändelser med angifvet värde, för tidningsexpeditionen o. s. v.; kunnande enligt Styrelsens åsigt en sådan omorganisation af ifrågavarande postkontor, afsedd att medföra både besparing samt en snabbare och säkrare expedition, icke genomföras med mindre än att för posttjänstgöringen erhöles en dertill lämplig och tillräckligt rymlig lokal.

Under sådana förhållanden har General-poststyrelsen ansett sig icke böra underlåta åtgärder för att bereda postverket en lokal här i staden, som kunde vara tjenlig för ordnande af tjänstgöringen på sätt som vederborde, och hvilken dertill lemnade nödigt utrymme äfven för den tillökning i posttrafik, som vore att i framtiden emotse. Dervid har Styrelsen, sedan det numera blifvit afgjort, att centraljernvägsstationen komme att inom Clara församling förläggas, funnit fråga icke böra uppstå om väljande af plats för hufvudpostkontoret annorstädes än i närheten af nämnda station. Bland de i denna trakt belägna disponibla tomter ansåges åter företrädet i nu ifrågavarande hänseende utan gensägelse böra lemnas åt den tomt i kvarteret Sjöraen, hvarå Clara församlings f. d. fattighus nu är uppfördt. Denna tomt, belägen vid en öppen, mycket besökt plats, öfver hvilken trafiken framgår till och från en stor del af Norrmalm, staden och Kungsholmen samt utgörande i areal

23,296 kvadratfot, innehölle nemligen tillräcklig vidd för uppförande derå af de lägenheter, som erfordrades icke allenast för posttrafiken sådan densamma nu vore, utan äfven för den ökade rörelse, som under flera mansåldrar kunde vara att förvänta. Der saknades icke heller utrymme för uppförande af vagushus, såväl för de diligenser, hvilka vid postkontoret expedierades, som för postverkets hufvudförråd af åkdon, likasom nödiga materialbodas kunde å tomten uppbyggas; och slutligen komme härtill den synnerliga fördel, att ifrågavarande tomt utgjordes af ett helt kvarter, hvarigenom icke allenast faran för eldsvåda minskades, utan ock tillfälle bereddes att åt alla sidor af tomten anbringa ingångar och såmedelst underlätta såväl posternas expedierande som tillträdet för allmänheten.

Med afseende å alla dessa omständigheter har General-poststyrelsen, efter att hafva låtit genom sakkunnig person undersöka beskaffenheten af ofvanberörda tomt, med Stockholms stads fattigvårdsnämnd, under förbehåll af Kongl. Maj:ts godkännande, träffat villkorligt aftal om inköp för postverkets räkning af samma tomt med dertill hörande byggnader emot en köpeskilling af 80,000 R:dr, dervid bland andra villkor jemväl stadgades, att det sålunda träffade aftalet skulle till all kraft och verkan förfalla, såvida icke Kongl. Maj:t före den 31 nästlidne December till köpet lemnade sitt bifall; och har Styrelsen, uti dess förenämnda underdåniga skrifvelse med tillkännagifvande häraf och anhållan om Kongl. Maj:ts gillande af Styrelsens sålunda vidtagna åtgärd, tillika, i fråga om de medel, som till köpeskillingsens bestridande skulle kunna användas, erinrat att, sedan numera kontrakt blifvit afslutadt om uppförande af ett nytt posthus i Göteborg, det icke vore antagligt att kostnaderna för denna byggnad jemte utgifterna för anskaffande af ett ångfartyg till underhållande af vinterpostförbindelsen med Åland kunde komma att öfverstiga 200,000 R:dr samt att följaktligen af de 300,000 R:dr, som, enligt Kongl. Maj:ts genom nådiga Brefvet den 24 Juli 1868, i sammanhang med bifall till Riksdagens hemställan om öfverlemnande till Riksgälds-kontoret af de å postmedlen uppkommande öfverskott och besparingar, meddelade förordnande, för postverkets räkning reserverats, ännu återstode ett belopp af 100,000 R:dr förutom upplupna räntor.

Vid föredragning af denna underdåniga skrifvelse den 30 nästlidna December har Kongl. Maj:t funnit godt gilla det af General-poststyrelsen med fattigvårdsnämnden villkorligen träffade aftal och bemyndigat Styrelsen att gå i författning om definitivt inköp på de uppgifna villkoren för postverkets räkning af den omförmälda tomten med dertill hörande byggnader; varande i följd häraf berörda köp numera definitivt afslutadt, så att den ifrågavarande tomten kommer att den 1 instundande April af postverket tillträdas.

Sedan derefter Öfverintendentens-embetet, som erhållit nådig befallning att i samråd med General-poststyrelsen uppgöra och till Kongl. Maj:t ingifva plan och kostnadsförslag för tomtens bebyggande med ett lämpligt och tidsenligt posthus, inkommit med en sådan plan jemte kostnadsförslag, enligt hvilket kostnaden för be-

rörda byggnad, inberäknad värmeapparat men icke sådana inredningsarbeten i afseende å gasledning, skåp, hyllor m. m., hvilkas bestämmande ansågs böra tillkomma General-poststyrelsen, skulle uppgå till 282,856 R:dr 50 öre eller, derest byggnaden, som af Öfverintendents-embetet föreslagits att uppföras till trenne våningars höjd åt tre sidor, men endast till tvänne våningars höjd åt Karduansmakaregatan, i stället, på sätt General-poststyrelsen ifrågasatt, komme att äfven åt denna fjerde sida erhålla trenne våningars höjd, men den sålunda tillkomna våningen uppfördes endast till yttermurar, bjelklag och utvändig putsning, 286,856 R:dr 50 öre samt om samma våning äfven inreddes lika med öfriga lägenheter i huset 291,356 R:dr 50 öre, deraf dock 10,000 R:dr kunde anses betäckas af ungefärliga värdet å materialerna från tomtens nuvarande åbyggnader, så har Kongl. Maj:t till nådig pröfning förehaft frågan om de medel, som till utgifterna för det ifrågavarande nya posthuset lämpligen kunde användas; och jemte det Kongl. Maj:t dervid funnit godt medgifva, att till betalande af köpeskillingen för tomten må användas erforderligt belopp af behållningen å ofvanomförmälda för postverkets räkning reserverade medel, vill Kongl. Maj:t härmed af Riksdagen äska att till bestridande af kostnaden för uppförande å samma tomt af det nya posthuset må af postverkets öfverskottsmedel för innevarande år och de närmast derpå följande åren disponeras ett belopp af högst 300,000 R:dr emot det att den nu till posthus här i staden begagnade egendom varder till statsverket öfverlemnad för att med undantag af den del deraf, som kan erfordras till lokal för ett filialpostkontor, i öfrigt för statsverkets räkning användas på sätt Kongl. Maj:t kan finna godt framdeles i nåder bestämma.

De till detta ärende hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande Utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

CARL.

Gust. af Ugglas.

Utdrag af Protokollet öfver Finans-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Stats-Rådet å Stockholms Slott den 17 Mars 1870.

Närvarande:

Hans Excellens Herr Justitie-statsministern, Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Statsministern för utrikes ärendena, Grefve *Wachtmeister*,

Statsråden: Friherre af *Ugglas*,
Bredberg,
Carlson,
von Ehrenheim och
Berg.

Departements-chefen uppläste här efter till justering ett, i öfverensstämmelse med Kongl. Maj:ts uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande den 4 innevarande månad fattade beslut, uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen angående bemyndigande för Kongl. Maj:t att till uppförande af ett nytt posthus i Stockholm använda erforderligt belopp af postverkets öfverskottsmedel för innevarande och nästföljande år.

Uppå Stats-Rådets underdåniga tillstyrkande behagade Hans Maj:t Konungen i nåder gilla berörda förslag, sådant det finnes detta protokoll bilagdt, och befalla, att, i enlighet dermed, nådig Proposition skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Axel Ädelgren.